

Letno poročilo direktorice

Kratek povzetek

2008

Vse fotografije © ECDC

© Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni, 2009

ISBN 978-92-9193-188-0

doi:10.2900/24029

Reprodukcija je dovoljena ob navedbi vira. Vse fotografije v tej publikaciji so avtorsko zaščitene in se brez izrecnega dovoljenja imetnika avtorskih pravic ne smejo uporabiti za druge namene, razen za to publikacijo.

Pomembno obvestilo:

Ta povzetek je izključno informativen. Čeprav smo poskušali ohraniti duh izvirnega dokumenta, so se morda nekateri pomembni pomenski odtenki izgubili med njegovim povzemanjem. Bralci, ki želijo uradno izjavo o dejavnostih ECDC, naj si ogledajo celotno besedilo letnega poročila direktorice za leto 2008 (*Annual Report of the Director 2008*), ki je na voljo na spletni strani <http://ecdc.europa.eu>.

Letno poročilo direktorice
Kratek povzetek
2008

Marc Sprenger, nekdanji predsednik upravnega odbora, direktorica ECDC Zsuzsanna Jakab in dr. Miroslav Oukzý, poslanec Evropskega parlamenta, na odprtju Operativnega centra za odzivanje na nujne dogodke ECDC marca 2008

Leto 2008: leto utrditve in širitve

Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) je od svoje ustanovitve leta 2005 doživel živahno rast. Leta 2008 je ob nenehni širitvi dosegel stopnjo utrditve, zdaj pa je na dobri poti, da postane „središče odličnosti“ v boju proti nalezljivim boleznim v Evropi in glavni vir informacij za znanstveno skupnost.

Številni ključni dosežki so pokazali, da je ECDC v letu 2008 povečal število izdanih informacij in uspešno odgovarjal na potrebe po okrepljenem odzivu na nevarnosti nalezljivih bolezni. Center je okrepil svoje javnozdravstvene naloge, povečal zmogljivosti svojih programov, ki se osredotočajo na specifične bolezni, še bolj razvil partnerstva in izboljšal vodstvene strukture.

Rezultati neodvisnega vrednotenja, ki so ga izvedli zunanji svetovalci in je bilo končano leta 2008, dodatno potrjujejo dosežke Centra. Vrednotenje je pokazalo, da je ECDC dosegel „očitno navzočnost na mednarodnem prizorišču“ in zagotovil „pomemben prispevek“ k boju proti nalezljivim boleznim.

V celotnem letnem poročilu direktorice za leto 2008 so podrobno opisani razvoj ECDC in njegovi rezultati v preteklem letu. V tem povzetku so zbrani glavni dosežki.

Utrditev nalog za varovanje javnega zdravja

ECDC je v letu 2008 dodatno utrdil svoje delovanje na področju javnega zdravja, da bi v celoti izpolnjeval svoje poslanstvo, ki je določeno v uredbi o ustanovitvi centra. To je vključevalo krepitev njegovih dejavnosti na področju epidemiološkega spremljanja, znanstvene podpore, pripravljenosti in odzivanja, usposabljanja in obveščanja v zvezi z zdravjem.

Epidemiološko spremljanje

V letu 2008 sta bili oblikovani in sprejeti dolgoročna vizija in strategija o spremljanju nalezljivih bolezní v EU v prihodnosti. Med glavnimi dosežki na področju spremljanja so bili:

- vzpostavitev sistema za spremljanje TESSy (The European Surveillance System) in njegov nadaljnji razvoj za okrepljeno spremljanje;
- dodajanje novih uporabnikov v TESSy: trenutno ima sistem 115 uporabnikov iz 29 držav, podatkovna zbirka pa vsebuje več kot 1,3 milijona zapisov;
- k petim mrežam, ki so bile pod okrilje ECDC vključene že pred letom 2008, so bile dodane tri mreže za spremljanje, in
- zavezanost k osredotočanju na izboljšanje kakovosti podatkov in primerljivosti med državami članicami – to je ključnega pomena za preprečevanje in nadzor nalezljivih bolezní.

Johan Giesecke, znanstveni vodja ECDC, na konferenci ESCAIDE novembra 2008

Znanstvena podpora

ECDC je pri svojem prizadevanju, da bi postal katalizator za raziskave na področju javnega zdravja in deloval kot glavni vir znanstvenih nasvetov v zvezi z nalezljivimi boleznimi, v letu 2008:

- objavil 21 znanstvenih poročil o določenih boleznih, vplivu podnebnih sprememb na epidemiologijo in bre-menu nalezljivih bolezní v prihodnosti v Evropi;
- organiziral in izvedel drugo evropsko znanstveno konferenco o uporabni epidemiologiji nalezljivih bolezní (ESCAIDE) v Berlinu, na kateri je sodelovalo več kot 500 zdravstvenih strokovnjakov iz vse Evrope;
- objavil strokovne smernice o uvedbi cepiv proti humanim virusom papiloma (HPV) v Evropi in o prednostnih skupinah za cepljenje proti gripi ter
- svojo laboratorijsko mrežo okreplil s srečanji, javno-zdravstveno mikrobiološko raziskavo in razvo-

jem podatkovne zbirke mikrobioloških referenčnih laboratorijev v Evropi.

Pripravljenost in odzivanje

ECDC je po odprtju novega Operativnega centra za odzivanje na nujne dogodke (EOC) marca 2008 zdaj popolnoma pripravljen odgovoriti na vse izzive na področju pripravljenosti in odzivanja. Glavni dosežki v letu 2008 so bili:

- ECDC od konca leta 2007 v celoti podpira sistem zgodnjega obveščanja in odzivanja (EWRS);
- leta 2008 je bilo spremljanih skupno 251 groženj in opravljenih 31 ocen tveganja, ki so zajemale 24 različnih bolezni. ECDC je spremljal grožnje tudi med dvema velikima mednarodnima dogodkoma: med evropskim prvenstvom v nogometu UEFA 2008 (Euro 2008) v Avstriji in Švici ter med poletnimi olimpijskimi igrami v Pekingu;
- na kratkih tečajih ECDC za usposabljanje je sodelovalo 250 strokovnjakov s področja javnega zdravja, 41 kolegov pa je obiskovalo dveletni evropski program usposabljanja na področju intervencijske epidemiologije (EPIET), ki ga vodi ECDC.

Obveščanje v zvezi z zdravjem

ECDC je znatno okreplil svojo infrastrukturo, zdaj pa uspešno razširja strokovne in tehnične informacije za specializirane javnosti. Tudi splošna javnost je obveščena o dejavnostih Centra. Glavni dosežki v letu 2008 so bili:

Plakat kampanje evropski dan ozaveščenosti o antibiotikih v Bruslju v Belgiji novembra 2008

- začetek prve vseevropske kampanje za ozaveščanje javnosti o razumni uporabi antibiotikov: evropski dan ozaveščenosti o antibiotikih (18. november 2008);
- nadgradnja spletnih strani, ki so bile vzpostavljene za znanstveno revijo *Eurosurveillance*. Najpomembnejša publikacija ECDC ima čedalje več spletnih bralcev – naročnikov je bilo do konca leta 2008 že 14 000;
- ECDC je nadgradil svoja orodja za poslovno komuniciranje; predvsem je bilo pripravljeno celovito, posodobljeno in večjezično začasno spletno mesto, ki je pripravljeno za združitev z novim spletnim portalom ECDC v letu 2009.

Operativni center za odzivanje na nujne dogodke ECDC. Odprt je bil marca 2008, deluje pa 24 ur na dan in sedem dni na teden. Z 38 zaposlenimi zagotavlja nenehno spremljanje novih groženj za zdravje v EU.

Povečanje zmogljivosti ECDC v programih za posamezne bolezni

ECDC je v letu 2008 še bolj okrepil zmogljivosti pri svojih sedmih programih za posamezne bolezni (DSP). Kot je določeno v večletnem strateškem načrtu za obdobje 2007–2013, bodo programi za posamezne bolezni v prihodnjih letih postali osrednjega pomena za Center.

V okviru vsakega od programov za posamezne bolezni so se v letu 2008 začele in izvedle številne dejavnosti. ECDC je v sodelovanju z regionalnim uradom Svetovne zdravstvene organizacije za Evropo ob svetovnem dnevu aidsa (1. december 2008) objavil poročilo o spremljanju okužb z virusom HIV/aidsa v Evropi (*HIV/AIDS surveillance in Europe*). Poročilo o spremljanju tuberkuloze v Evropi (*Tuberculosis surveillance in Europe*), drugo skupno projektno poročilo ECDC in SZO, je bilo objavljeno ob svetovnem dnevu tuberkuloze (24. marec 2009).

Leta 2008 so bile izboljšane tudi organizacijske strukture programov za posamezne bolezni. Nadaljnje spremembe

bodo uvedene v letu 2009, ko bodo izdelane posebne strategije za vsak program.

V letu 2008 so se izvajali programi za naslednje bolezni:

- gripo,
- tuberkulozo,
- porajajoče se in vektorske nalezljive bolezni,
- bolezni, ki se prenašajo s hrano in vodo, ter zoonoze,
- antimikrobno rezistenco in okužbe, povezane z zdravstveno oskrbo,
- bolezni, ki jih preprečujemo s cepljenjem, in
- spolno prenesene okužbe, vključno s HIV/aidsom in virusi, ki se prenašajo s krvjo.

Četrto srečanje upravnega odbora v letu 2008 je na povabilo francoskega Inštituta za spremljanje javnega zdravja (InVS) potekalo novembra v Parizu v Franciji.

Nadaljnji razvoj partnerstev

Za organizacijo, kot je ECDC, ki deluje na evropski ravni, so partnerstva bistvenega pomena. Tesno sodelovanje Centra z državami članicami se je leta 2008 nadaljevalo na številnih področjih. Uspešni in učinkoviti delovni odnosi z različnimi partnerskimi organizacijami so bili še dodatno okrepljeni. Med glavnimi dosežki na tem področju so bili:

- 22 obiskov držav,
- večje vključevanje pristojnih organov v dejavnosti Centra,
- zagotavljanje podpore Evropski komisiji in predsedstvu EU,
- trajno sodelovanje pri delu z drugimi agencijami EU (vključno z EFSA, EMEA in Skupnim raziskovalnim središčem EU),
- krepitev sodelovanja ECDC s Svetovno zdravstveno organizacijo in
- vzpostavitev tesnega sodelovanja s tremi državami kandidatkami za vstop v EU.

Upravni odbor ECDC septembra 2008 na izrednem srečanju, katerega cilj je bil razpravljati o rezultatih prvega zunanjskega vrednotenja Centra

Mejniki v letu 2008

Utrditev in nenehno širjenje dejavnosti ECDC v letu 2008 dokazujeta dva mejnika:

- upravni odbor je sprejel niz strateških kazalnikov, ki omogočajo spremljanje izvajanja večletnega strateškega načrta ECDC za obdobje 2007–2013. Ti strateški kazalniki so bili že uspešno uporabljeni med pilotno fazo v letu 2008;
- pozitivni rezultati neodvisnega zunanjskega vrednotenja dejavnosti Centra, ki je bilo dokončano v letu 2008. Pri vrednotenju je bilo ugotovljeno, da je „ECDC neodvisno središče odličnosti, ki je opazno prispevalo k boju proti nalezljivim boleznim“.

Med izrednim srečanjem septembra 2008, na katerem so bili obravnavani rezultati tega zunanjskega vrednotenja, je upravni odbor ECDC pustil odprto možnost, da bi Center po letu 2013 prevzel nove odgovornosti, če bo na voljo dolgoročno financiranje.

Osebjje maja 2008

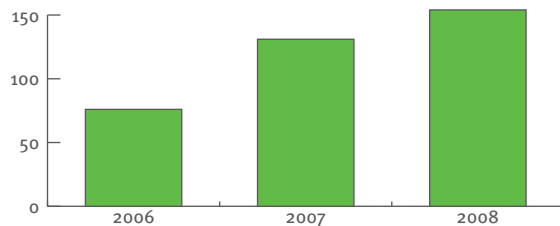
Povečanje virov

Zmogljivosti Centra so bile okrepljene na področju človeških virov in dodeljenih proračunskih sredstev, zaradi česar je ECDC lahko začel izvajati dodatne dejavnosti.

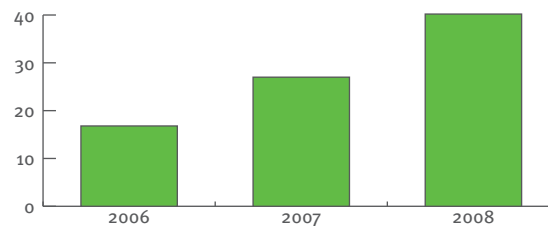
Število osebja ECDC se je nenehno povečevalo: ECDC je leta 2008 zaposlil dodatnih 54 članov osebja. Do konca leta je bilo vseh članov osebja (začasnih in pogodbenih uslužbencev) 154. Proračun Centra se je

povečal s 27 milijonov EUR v letu 2007 na 40,2 milijona EUR v letu 2008. Zaradi hitre rasti ECDC so bile operativne enote razdeljene v oddelke, da bi se zagotovilo učinkovito upravljanje kadrov in virov.

Število osebja (začasni in pogodbeni uslužbenci)

Povzetek proračuna (zneski so v milijonih EUR)

Kako do publikacij EU

Publikacije, ki so naprodaj:

- prek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- z naročilom v knjigarni, z navedbo naslova, založnika in/ali številke ISBN;
- z vzpostavitvijo neposrednega stika z našimi pooblaščenimi prodajalci.

Njihovi kontaktni podatki so na voljo na povezavi

<http://bookshop.europa.eu>

ali po faksu +352 2929-42758.

Brezplačne publikacije:

- prek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- na predstavništvih ali delegacijah Evropske komisije.

Njihovi kontaktni podatki so na voljo

na povezavi <http://ec.europa.eu>

ali po faksu +352 2929-42758.

ISBN 978-92-9193-188-0

9 789291 931880

Urad za publikacije

TQ-AA-09-001-SL-N

Poštni naslov:

ECDC – European Centre for Disease Prevention and Control

SE-171 83 Stockholm

ŠVEDSKA

Naslov za obisk:

Tomtebodavägen 11A

SE-Solna

ŠVEDSKA

Tel. +46 858601000

Faks +46 858601001

<http://www.ecdc.europa.eu>

Agencija Evropske Unije

<http://www.europa.eu>

Brošura je na voljo v naslednjih jezikih: bolgarščini, španščini, češčini, danščini, nemščini, estonščini, grščini, angleščini, francoščini, irščini, italijanščini, latvijščini, litovščini, madžarščini, malteščini, nizozemščini, norveščini, poljščini, portugalsščini, romunščini, slovaščini, slovenščini, finščini in švedščini.